

Jako malá jsem chodívala s babi do kostela — na kůr. Měla jsem kůr ráda. Počítala jsem shora holý hlavy v lavicích, byl blízko u varhan a daleko od obrazů na zdech. Ty mě děsily. Kříže, bolest, naříkající postavy. Nechápala jsem, proč tak veselý kněz jako Slávek neustále mluví o radosti v posmrtném životě a utrpení v tom pozemském.

Děda mezitím doma připravoval oběd. Jeho modlitbou byly dechovky v rozhlase, který bylo zapovězený přeladit, a do kostela chodíval jen na uklízení brigády. Věřil v Boha, ale rozmlouval s ním jinde. V lese.

Klidnou povahu a trpělivost jsem po něm nepodědila, ale filozofii ano. Les je můj chrám. Jakmile se moje noha dotkne měkký pěšiny a listů zaševelí gospel, cítím, co jiní před oltářem v kostele, mešitě, synagoze nebo watu. Napojení.

*Někdo tomu říká Bůh, někdo Alláh, já vesmír. Podle mě všichni mluvíme o tomtéž, jenom jiným jazykem. A ten je někdy tak břitký, že nabrousí i kopí, kterým se pro svoji pravdu pobíjíme. V domnění, že Bůh je jeden kus, který musíme bránit, si bráníme vidět ho ve všech kusech. Ve hvězdách, oceánech, zvířatech. V sobě.*

Ze stromů v lese padají nápady a jedna procházka vydá za kreativní workshop. Kdyby tak pracovní schůzky probíhaly místo v zasedáčkách, kde máš k dispozici silný kafe, na čerstvém vzduchu, kde máš k dispozici všechno silné, co v tobě dřímá. Promlouvají tady múzy. A moudrost staletých.

Dneska nastavuju uši obzvlášť. Nořím se do zelený hradby, za kterou se ukrývá Pán lesa — Tane Mahuta. Dohlíží na buš přes dva tisíce let a ční vysoko nade mě i všechny trable. Je nejstarším kauri stromem na světě. Myslíš, že ho bolelo, když ostatní kauri padaly k zemi? Zbyla jich už jen čtyři procenta.

Původní zélandský rostliny a zvířata se vyvíjela osmdesát milionů let, to je sedm nul. Člověk se tu poprvé objevil před miléníem, to jsou jenom tři nuly, a přece dokázal dostat na úplnou nulu stovku druhů.

Tane Mahuta si ještě pamatuje, jak kolem něj pobíhala hejna ptáků kiwi. Ptáků, kteří neumí létat, a přesto to dotáhli k výšinám — až do emblémů Zélandanů, kteří si podle nich dones říkají „Kiwíci“.

Maoři tradují, že když bůh Tanehokahoka požádal ptactvo, aby sestoupilo na zem a chránilo lesy, nikdo kromě ptáka kiwi jeho prosbu nevyslyšel. Kiwi jako jediný strážce stromů na zemi pak přišel o svoje křídla. „Nikdy už neuvidíš východ slunce z korun stromů, ale pro tvoji nesmírnou oběť se staneš nejznámějším a nejmilovanějším ze všech ptáků,“ slíbil mu Tanehokahoka.

A tak se stalo. I když svojí misi pták kiwi nenaplnil a původní pralesy zpusťovala těžba, na emblémech už zůstal. Taky na známkách, dokonce i místnímu dolaru se přezdívá „the Kiwi“. Kiwi to dotáhl až na červeně — koberec i seznam ohrožených druhů.

„Cvak,“ mačkám spoušť a ukládám si scénu přede mnou na svojí vnitřní paměťovou kartu, kam schovávám všechny okamžiky, který jsou moc křehké a vzácný na to, aby počkaly na foťák. Pruh světla prosvítá skrz pralesní slunečnky, obří kapradiny, a rozehrává videomapping. Jejich žebrované listy zalitý sluncem mi připomínají jemnoučkou krajku. Zdobí jí stočený spirály — nový listy kapradí stlačený do drobných klubíček. Maoři jim říkají koru.

Koru symbolizuje zrození, začátky a neustálý pohyb. Myslím, že ho nosím v sobě. Toulavá duše nikdy nestojí na místě. Toulavá duše prahne po pohybu, fyzickým i duchovním a její touha po pochopení, svobodě a smyslu je nikdy nekončící cyklus.

Stojíme na rozcestí. „Doleva, nebo doprava?“ ptá se. Dneska určitě po pěšině z úcty ke vzácným houbám, rostlinám a keřům u našich podrážek. Ale jenom výjimečně.

*Zřídka kdy zůstávám na vytyčené cestě. Ty nejkrásnější zákoutí totiž čekají obvykle mimo ní.*

I to mě naučil les.